

ЛИСТЕРИОЗА

Листерија е болест која обично се предизвикува преку јадење храна која е загадена со бактериите од видот *Listeria monocytogenes*. Листериозата е сериозна болест кај бремени жени и лица со ослабен имунитет. Инфекцијата се лекува со антибиотици.

Што е листериоза?

Листериоза е ретка болест која се предизвикува преку јадење храна загадена со бактериите од видот *Listeria monocytogenes*. Бактериите од видот *листерија* често се присутни во почвата и некои видови на свежа храна. Јадењето храна што ги содржи бактериите *листерија* не предизвикува болест кај повеќето луѓе. Секоја година во Нов Јужен Велс обично се пријавуваат 20 до 30 случаи на листериоза. Иако листериозата ретко се јавува, таа има висока стапка на смртност.

Кои се симптомите?

Периодот на инкубација (меѓу заразувањето и појавата на симптомите) може да трае од три до 70 дена, но во просек тој обично трае три недели. Заразувањето може да предизвика септикемија (труење на крвта), менингитис (воспаление на мозокот) и спонтан абортус кај бремени жени. Симптомите вклучуваат: треска, болки во мускулите и понекогаш, желудечноцревни симптоми, на пример, гадење и пролив. Во посериозна форма на болеста, симптомите исто така вклучуваат грчеви и шок. Ако воспалението се прошири на централниот нервен систем, може да се јават симптоми како што се главоболка, здрвен врат, збрканост, губење на рамнотежа, грчеви и кома. Околу една третина од пациентите со овие симптоми може да умрат. Заразувањето со болеста во текот на бременоста може да предизвика спонтан абортус, раѓање на мртвороденче и заразување на новороденчето.

Како се пренесува болеста?

Бактериите *Listeria monocytogenes* се широко распространети во природата и нив обично ги носат многу видови на домашни и диви животни. Со бактериите може да бидат загадени сировото месо, непастеризираното млеко, свежото овошје и зеленчук. Епидемии на болеста се поврзуваат со консумирање на свежо или загадено млеко, меки сирења, претходно подготвени салати (на пример, од шанкови со салати), неизмиен свеж зеленчук и претходно подготвено месо за јадење, на пример, паштета. Лицата кои се изложени на ризик може да заболат од листериоза преку јадење храна која е загадена со бактериите *листерија*. Бебињата може да се родат со листериоза ако нивните мајки јаделе загадена храна во текот на бременоста.

Кој е изложен на опасност?

Бремени жени, новороденчиња, постари лица и лица со ослабен имунитет (на пример: лица кои се лекуваат од рак или со стероиди и лица со СИДА).

Како се спречува болеста?

За да ја спречете појавата на листериоза:

- целосно гответе сирова храна од животински извори, на пример, говедско, јагнешко или свинско месо или живина
- пред да јадете свеж зеленчук и овошје, измијте ги темелно
- чувајте го сировото месо одделно од зеленчукот, зготвената храна и храна подготвена за јадење (што значи, не дозволувајте крвта од сировото месо да стапи во контакт со друга храна)
- користете посебни штици за сечење сирово месо и храна што е подготвена за јадење (на пример, зготвена храна и салати)
- избегнувајте непастеризирано млеко или производи од непастеризирано млеко (на пример, меки сирења)
- мијте ги рацете пред и после подготвување на храна
- мијте ги ножевите и штиците за сечење храна после ракување со незготвена храна
- мијте ги рацете после допирање на животни
- прехранбените производи со краток рок на траење треба да се чуваат во ладен фрижидер (на температура под 5 Целзиусови степени) и треба да се измијат и изедат колку што е можно побрзо.

Лицата кои се изложени на поголем ризик да заболат од листериоза не треба да јадат:

- претходно спакувани салати
- претходно исечено овошје
- претходно зготвено пилешко месо
- месо
- сувомеснати производи

- паштета
- свежа морска храна
- чадена риба
- непастеризирано млеко или млечни производи
- меки сирења, на пример, бри, камембер, рикота (младо сирење) или 'blue-vein' сирење (вид сино сирење)
- семе што пуштило никулци и свежи печурки

Како се поставува дијагноза?

Дијагнозата на листериозата може да се потврди со проверка на крвта или со други проверки.

Како се лекува болеста?

Лекувањето вклучува антибиотици и помошна терапија. Кога инфекцијата ќе се појави во текот на бременоста, антибиотиците често може да го спречат заразувањето на фетусот или новороденчето. Дури и со навремено лекување, во некои случаи болеста предизвикува смрт на пациентот, посебно кај постарите лица и лицата кои имаат други сериозни здравствени проблеми.

Како реагира здравството?

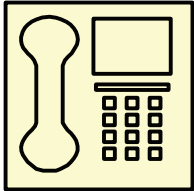
- Лабораториите мора да ги пријават случаите на листериоза во локалната државна служба за здравство.
- Персоналот од државната служба за здравство може да разговара со докторот или пациентот (или семејството) за да дознае како дошло до заразување со болеста.
- NSW Food Authority (Оддел на Нов Јужен Велс за исхрана), во соработка со NSW Health (Оддел на Нов Јужен Велс за здравство), е одговорен за еколошкото испитување на листериозата.
- Ако сте изложени на ризик да заболите од листериоза и имате прашања, треба да го контактирате вашиот доставувач на здравствена нега или локалната државна служба за здравство.

Најнови вести и други врски:

- Having a baby (Кога имате бебе)
/pubs/2006/having_a_baby.html
- Pregnancy and food safety (Бременоста и безбедна исхрана)
<http://www.foodauthority.nsw.gov.au/consumer/pregnancy.asp>
- FSANZ Listeria Advice (Совети за листерија од државната агенција FSANZ)
<http://www.foodstandards.gov.au/foodmatters/listeria/index.cfm>
- PHU perinatal investigation form (Формулар за преднатално испитување од државната служба за здравство)
/resources/publichealth/infectious/diseases/listeriosis_perinatal_questionnaire_pdf.asp

- PNU non-perinatal investigation form (Формулар за не-преднатално испитување од државната служба за здравство)
/resources/publichealth/infectious/diseases/listeriosis_non-perinatal_questionnaire_pdf.asp

Понатамошни информации – Државни служби за здравство во Нов Јужен Велс

1300 066 055

www.health.nsw.gov.au